



**ZESTAWIENIE UWAG WNIESIONYCH
w ramach konsultacji społecznych projektu planu zadań ochronnych
obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe z informacją o sposobie rozpatrzenia**

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Paweł Herbut – Klub Kniejołaza	Brak w projekcie zarządzenia zmian odnośnie proponowanych rezerwatów wynikających z odpowiedzi na uwagi w dokumentacji: "Do działań związanych z utrzymaniem sieci powierzchni referencyjnych chronionych biernie dodany został postulat rewaloryzacji proponowanych rezerwatów i uzupełnienia ich sieci tak by tworzyły szkielet dla ochrony najcenniejszych i najbardziej zróżnicowanych siedlisk Puszczy Bukowej"	Ustalenie dotyczące rozwoju sieci rezerwatów w obszarze zostało dodane do Planu
2.	Paweł Herbut – Klub Kniejołaza	Wniosek o usunięcie słowa „złożone” w ustaleniu: "Rębnie przerębowe, złożone i stopniowe z długim okresem odnowienia powinny stanowić co najmniej 5% powierzchni drzewostanów rębnych." Zasady Hodowli Lasu określają rębnie złożone także rębnie złożone oznaczone symbolami II–V, w tym: – rębnię częściową – symbol II, – rębnię gniazdową – symbol III	Uwaga uwzględniona w Planie. Zapis z założeniami dotyczyć miał zgodnie z konsultacjami rębni stopniowej (IVd) i przerębowej (V)
3.	Paweł Herbut – Klub Kniejołaza	Wnioskuje o sformułowanie i zamieszczenie w PZO zapisu o stosowaniu rębni IVd i V jako rębni preferowanych na powierzchniach siedlisk przyrodniczych 9130 wszędzie tam, gdzie przemawiają za tym istotne względy służące poprawie stanu zachowania tego siedliska przyrodniczego tj. powierzchnie ostoi ksylobiontów, najcenniejszych starodrzewów, powierzchnie stanowiące strefy buforowe rezerwatów i powierzchnie proponowanych rezerwatów	Kryteria dla preferowania rębni stopniowych i przerębowych zostały uwzględnione w Planie
4.	Marta Stachak – Greenpeace, Paweł Herbut – Klub Kniejołaza	Wyznaczyć powierzchnie referencyjne w postaci wyłączonych z użytkowania gospodarczego rezerwatów – potrzeba uzupełnienia sieci rezerwatów	Ustalenie dotyczące rozwoju sieci rezerwatów w obszarze zostało dodane do PZO. Ustalono także ograniczenia użytkowania eliminujące zagrożenia zagrażające walorom kwalifikującym do ochrony rezerwatowej
5.	Arkadiusz Cwójdziński, Paweł Herbut – Klub Kniejołaza	Tablice " Natura 2000 " powinny być umieszczone na granicy obszaru przy wszystkich drogach publicznych i szlakach znakowanych	Ustalenie dotyczące oznakowania obszaru zostało dodane do PZO
6.	Marta Stachak – Greenpeace, Paweł Herbut – Klub Kniejołaza	Postulat powiększenia zachowywanych bez ingerencji biogrup – wyłączanych z użytkowania rębnego w wydzieleniach z 5 do 10% (ew. 15%)	Propozycja odrzucona – w Planie założono rozwijanie sieci rezerwatów i powierzchni referencyjnych w obszarze Natura 2000 jako skutecznie zabezpieczającej udział powierzchni leśnej wyłączonej z użytkowania gospodarczego. Jest to kompromis w stosunku do oczekiwań wszystkich stron i celów stawianym lasom w obszarze Natura 2000. Pozwala optymalizować wybór powierzchni wyłączanych, zabezpieczając odpowiedni areal wyłączonych z użytkowania fragmentów lasu, preferując lokalizacje istotne pod względem przyrodniczym i jednocześnie trudniejsze lub bardziej kosztowne w przypadku użytkowania



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			gospodarczego (np. obszary trudniej dostępne). Koncepcja biogrup (zajmujących 5% wydzieleń) opisana została jako alternatywna w przypadku nieskuteczności rozwoju sieci powierzchni referencyjnych. W obszarze już obecnie znaczny udział mają lasy wyłączone z użytkowania gospodarczego. Rezerwaty stanowią 9% lasów. Wyłączone z użytkowania są lub będą w wyniku ustaleń Planu także lasy bagienne i łęgowe, pasy lasów wzdłuż skrajów lasu, zbiorników, torfowisk i źródlisk, strefy ochrony miejsc łęgowych gatunków zwierząt chronionych strefowo
7.	Marta Stachak – Greenpeace	Powierzchnie proponowanych rezerwatów nie powinny być poddawane "intensywnym" zabiegom gospodarczym. Konieczne są bardziej szczegółowe ustalenia w tej kwestii	W ustaleniu dot. proponowanych rezerwatów sprecyzowano, że w obszarach tych zakazuje się zmiany użytkowania terenu, zakazuje się wprowadzania obcych geograficznie gatunków drzew, zakazuje się dokonywania zmian stosunków wodnych, zakazuje się wykonywania orki w ramach odnowienia sztucznego, zakazuje się wykonywania rębni zupełnej i gniazdowej na powierzchniach przekraczających 40 arów
8.	Marta Stachak – Greenpeace	Zabezpieczyć (lub zwiększyć) procentowy udział starodrzewów w buczynach (buki powyżej 100 lat).	Wiek rębności drzewostanów bukowych w obszarze wynosi 120-140 lat. Przy równym udziale klas wieku w lasach drzewostany w wieku ponad 100 lat stanowiłyby ok. 15-30% powierzchni leśnej. W praktyce struktura wiekowa nie jest równa i wynika ze zmiennej intensywności prac hodowlanych realizowanych w przeszłości. Udział starodrzewów w obszarze gwarantuje sieć rezerwatów i powierzchni wyłączonych z użytkowania. Dodatkowo sformułowano w PZO wniosek do Planu Urządzania Lasu o ustalenie nieprzekraczalnego wskaźnika udziału drzewostanów przeszłorębnych (ponad 140 lat) w lasach bukowych obszaru. Ze względu na prace odnowieniowe, różne wskaźniki zadrzewienia ustalenie prostego wskaźnika procentowego udziału starodrzewów jest niemożliwe i musi zostać wykonane podczas opisu taksacyjnego drzewostanów
9.	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	Uzupełnić zakres odpowiedzialności ZZMiUW w Szczecinie („Prowadzi zadania z zakresu małej retencji wodnej w województwie. Administruje, utrzymuje i konserwuje ciek i urządzenia melioracji wodnej podstawowej”)	Uwaga uwzględniona
10.	Kamil Kędra Polskie Towarzystwo Mykologiczne	1. Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów: Zgodnie z Wytocznymi GDOŚ „Opracowanie planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000”, wydanymi na podstawie art. 32 ust. 1 w świetle art. 32 ust. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody: „pkt 108. Zagrożeniami istniejącymi są przede	Kwestie związane z odnowieniami w drzewostanach stanowiących siedliska przyrodnicze 9110 i 9130 były analizowane w sposób szczególnie wnikliwy na etapie opracowywania kolejnych wersji planu zadań ochronnych i poddawane licznym merytorycznym dyskusjom z leśnikami, do których te działania mają być



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>wszystkim czynnikami, które odpowiadają za oceny niezadowolające „U1” i „U2” dla poszczególnych parametrów i wskaźników stanu ochrony. Zagrożeniami potencjalnymi są czynniki, które mogą pogorszyć parametry i wskaźniki, a w szczególności sprowadzić je do wartości U1 lub U2.”</p> <p>Te same wytyczne (str. 58) określają, że:</p> <p>„-dla siedlisk przyrodniczych 2180, 9110, 9130, 9170 należy zastosować zestaw wskaźników z publikacji Natura 2000 – Niezbędnik leśnika, opracowany analogicznie do wskaźników z projektów GIOŚ & IOP.”</p> <p>Zgodnie z powyższym, wśród zakresu prac działań ochronnych nie należy wymieniać „przygotowania gleby za pomocą orki”, gdyż jest to jedno z większych zagrożeń (stan FV: brak przekształceń związanych z użytkowaniem), to także zagrożenie dla mykoryz a co za tym idzie: dla odnowienia naturalnego i różnorodności roślin (wskaźnik różnorodności bioty).</p> <p>Za cel działań ochronnych należy przyjąć sytuację gdy naturalne odnowienie jest obfite, reagujące na luki i prześwietlenia. Działaniem ochronnym może być w tym wypadku ewentualne inicjowanie odnowienia naturalnego poprzez tworzenie „luk i prześwietleń” (także jako dążenie do właściwego stanu siedliska pod względem struktury pionowej i przestrzennej drzewostanu).</p> <p>Należy także zauważyć, że lata obfitego urodzaju buka występują nieregularnie i rzadko, średnio co 10 lat. Obfite odnowienie naturalne nie pojawi się przed wystąpieniem urodzajnego roku nasiennego, dlatego należy wykorzystać (przynajmniej) jeden taki okres przed podjęciem kolejnych prób inicjacji naturalnego odnowienia, zgodnie z cytowaną metodyką.</p> <p>Proponuję dodanie zapisu: „jednak nie krócej niż 3 lata”, gdyż degradacja siedliska przyrodniczego związana z pracami pozyskaniowymi może istotnie ograniczyć lub uniemożliwić proces naturalnego odnowienia przez dłuższy czas i pierwszy obfity rok nasiennej może zostać stracony.</p>	<p>adresowane (zgodnie z pkt 142 wytycznych GDOŚ pt.”Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” z dnia 12.12.2012 r.) oraz z członkami Regionalnej Rady Ochrony Przyrody. Celem tych dyskusji było wypracowanie (zgodnie z Wytycznymi) „wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000, uwzględniającej zarówno obowiązków ochrony przedmiotów ochrony i wykorzystującej wiedzę naukową, jak i wykorzystującej lokalną wiedzę na temat obszaru oraz potrzeby i dążenia osób i podmiotów korzystających z obszaru”. W dyskusjach uwzględniane były także wszystkie uwagi zgłaszane na etapie tworzenia PZO i na etapie konsultacji społecznych.</p> <p>Ostatecznie, cele działań ochronnych dla kwaśnych buczyn uzyskały następujące brzmienie: „Przywrócenie właściwego stanu ochrony – lasy z udziałem martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej oraz innych gatunków typowych, z obecnością gatunków typowych (w tym z domieszką dębów) i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania, w tym z powierzchniami chronionymi biernie. Celem powinno być w wyżej wymienionym zakresie osiągnięcie parametrów pozwalających na poprawę stanu siedliska zgodnie z kryteriami oceny, ustalonymi w metodykach monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ. Celem jest także poprawa powiązań ekologicznych buczyn kompleksu leśnego Puszczy Bukowej z innymi kompleksami leśnymi Pomorza. W szczególności dotyczy to rejonu występowania kwaśnych buczyn na pograniczu Puszczy Bukowej i Goleniowskiej, rozciętego drogą krajową nr 10”.</p> <p>Dla żyźnych buczyn cele uzyskały brzmienie następujące: „Przywrócenie właściwego stanu ochrony – lasy z udziałem martwego drewna i starych drzew w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania. Celem powinno być w wyżej wymienionym zakresie osiągnięcie parametrów pozwalających na poprawę stanu siedliska zgodnie z kryteriami oceny, ustalonymi w metodykach monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.”.</p> <p>Zaplanowane dla tych siedlisk działania ochronne ustalają warunki stosowania orki jako zabiegu ochronnego w</p>



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>sytuacji, gdy optymalne metody odnowienia zawodzą. Warunki pozwalają stosować orkę w sytuacji, gdy nie ma możliwości uzyskania odnowienia mniej inwazyjnymi metodami (silne zachwaszczenie) i w taki sposób by minimalizować jej negatywny wpływ na ekosystem (ograniczenie powierzchni zabiegu, wykluczenie na stromych stokach). Z powodu obecności na obszarze Wzgórz Bukowych powierzchni silnie zachwaszczonych np. trudnym do wyeliminowania trzcinikiem, należało uwzględnić ten typ przygotowania gleby. Wykonanie orki będzie więc działaniem mającym na celu przyspieszenie osiągnięcia właściwego stanu w zakresie charakterystycznej kombinacji florystycznej runa, na płatach siedlisk, gdzie z powodu zaistniałych zaburzeń runo to zostało silnie zniekształcone.</p>
11.	Kamil Kędra Polskie Towarzystwo Mykologiczne	<p>2. Zwiększanie zasobów martwego drewna w siedliskach leśnych:</p> <p>Zgodnie z przyjętą metodyką (przytoczoną w uwadze 1.), dla właściwego stanu ochrony przyjmuje się udział martwego drewna na poziomie > 10% miąższości żywego drzewostanu, przy czym >5 szt./ha to martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50cm grubości. Taki stan należy przyjąć za cel działań ochronnych (cel = stan parametrów stanu ochrony). Dążenie do mniejszego udziału martwego drewna, właściwego dla oceny U1 lub U2, będzie zagrożeniem dla przedmiotu ochrony.</p> <p>Wskaźnik jakości martwego drewna ma charakter kardynalny przy ocenie stanu siedliska, a właściwy stan ilości martwego drewna jest kluczowy dla różnorodności biologicznej ekosystemu leśnego.</p>	<p>Plan nie ustala w działaniach ochronnych limitów zasobów martwego drewna, zawiera natomiast ustalenia pozwalające na ich zwiększenie. Założone zachowywanie do naturalnego rozpadu drzew obumierających, wiatrowałów, wiatrołomów, a także okazałych, starych drzew tzw. biocenotycznych (dziuplastych, z próchnowiskami, zahubionych) oraz powierzchnie wyłączone z użytkowania (rezerwaty, powierzchnie referencyjne) pozwoli na stworzenie w Puszczy znaczącego zapasu martwego drewna. Pozwoli także na realizację celów uwzględniających wymagania osiągnięcia parametrów pozwalających na poprawę stanu siedliska zgodnie z kryteriami oceny, ustalonymi w metodykach monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ</p>
12.	Kamil Kędra Polskie Towarzystwo Mykologiczne	<p>3. Zwiększanie zasobów martwego drewna w siedliskach leśnych:</p> <p>Proponuję zamienić sformułowanie: „w wyniku sytuacji kłeskowych” na „w wyniku zaburzeń naturalnych”.</p>	Zmiana wprowadzona do Planu
13.	Kamil Kędra Polskie Towarzystwo Mykologiczne	<p>4. Ochrona siedlisk leśnych kluczowych dla utrzymania najrzadziej spotykanych gatunków typowych dla lasów bukowych.</p> <p>Proszę zamienić:</p> <p>„Dopuszczenie tylko rębni złożonych realizowanych w okresie zimowym i zakaz przygotowywania gleby w miejscach koncentracji stanowisk najrzadziej spotykanych gatunków roślin typowych dla buczyn, zagrożonych w skali regionalnej i krajowej, ściśle chronionych gatunkowo”</p> <p>na:</p> <p>„Dopuszczenie tylko rębni stopniowej (IVd) lub przerębowej (V) realizowanych w okresie</p>	Zmiana wprowadzona do Planu. Treść modyfikowanego działania brzmi obecnie następująco: „W wyznaczonych miejscach koncentracji stanowisk najrzadziej spotykanych gatunków bioty typowej dla buczyn, zagrożonych w skali regionalnej i krajowej, w tym rzadko spotykanych gatunków objętych ścisłą ochroną gatunkową stosować tylko rębnię stopniową (IVd) lub przerębową (V) w okresie zimowym i nie wykonywać na tych powierzchniach mechanicznego



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>zimowym i zakaz przygotowywania gleby w miejscach koncentracji stanowisk najrzadziej spotykanych gatunków bioty typowych dla buczyn, zagrożonych w skali regionalnej i krajowej, a także ściśle chronionych gatunkowo”</p> <p>Znane są też ściśle chronione i zagrożone wymarciem gatunki zwierząt i grzybów, typowe dla buczyn i wymagające szczególnej uwagi dla zachowania ich różnorodności w stanie (przynajmniej) nie pogorszonym.</p>	przygotowywania gleby”.
14.	Klub Przyrodników	Zwiększenie udziału biogrup zachowywanych do naturalnego rozkładu budujących je drzew do „co najmniej 10%”	Odpowiedź analogiczna jak w pkt 6
15.	Klub Przyrodników	Biogrupy powinny być pozostawiane w każdym wydzieleniu (nie tylko >1 ha) i należy zastrzec, że nie powinny być mniejsze niż 0,1 ha każda.	Wyznaczone powierzchnie referencyjne mają standardowo powyżej 1 ha powierzchni. W opisanej jako alternatywa wobec sieci powierzchni referencyjnych koncepcji biogrup – wyłączono z niej wydzielenia o powierzchni poniżej 1 ha. W kompleksie Puszczy Bukowej poza założenia obecnie wyłączonymi z użytkowania łągami i lasami bagiennymi, zdarzają się takie dość rzadko. To zwykle większe gniazda w kompleksie buczyn ze świerkami, modrzewiami, powierzchnie doświadczalne. Na tych powierzchniach wyłączenie co najmniej 0,1 ha z różnych względów byłoby kłopotliwe, a też nie miałyby istotnego efektu ekologicznego. Dodano natomiast warunek minimalnej powierzchni 0,1 ha.
16.	Klub Przyrodników	Pozostawienie bez ingerencji stref przy ciekach, potokach, źródłach, bagiennych śródleśnych itp. także w cieniach przedrębnych, a nie tylko w rębnych.	Ustalono w Planie wyłączenie z użytkowania pasów lasu przylegających do cieków i mokradel. Wykluczanie ciec przedrębnych w drzewostanach ukształtowanych w wyniku zabiegów hodowlanych utrwaliłoby nienaturalną strukturę drzewostanu prowadząc do ich nadmiernego zwarcia
17.	Klub Przyrodników	Wyznaczenie w lasach Puszczy sieci „powierzchni referencyjnych” – czyli drzewostanów wyłączonych z użytkowania i pozostawionych (trwale) do naturalnego rozwoju, w oparciu o wewnętrzne regulacje Lasów Państwowych. W naszym wyobrażeniu, w buczynach Puszczy powinno to być, oprócz rezerwatów przyrody, orientacyjnie ok. 100 takich powierzchni rozmieszczonych w całej Puszczy, nie mniejszych od 1 ha, zajmujących łącznie ok. 500 ha. Do sieci tej mogą i powinny być włączone lasy na stromych zboczach, przy potokach, z licznymi źródłiskami itp. Oczekiwaliśmy jednak wskazania tych powierzchni w PZO. Alternatywnie, może być to zrealizowane przez uznanie w Puszczy dodatkowych rezerwatów przyrody. Uważamy, że ze względu na specyfikę Puszczy Bukowej, gospodarcza funkcja jej lasów powinna być, w długofalowej perspektywie, bardzo ograniczona, stąd nie przekonuje nas, że wyłączone obecnie z zabiegów gospodarczych powierzchnie leśne są „znaczące”.	Sieć powierzchni referencyjnych została wyznaczona w obrębie lasów obszaru Natura 2000. Ze względu na postulowane włączenie do niej części wydzieleń – ostateczna kalkulacja ich powierzchni będzie możliwa po aktualizacji planu urządzania lasu. Powierzchnie referencyjne obejmą większość łągów, wszystkie siedliska lasów bagiennych, liczne płaty w obrębie buczyn. Dodatkowo znacznie ograniczone zostanie użytkowanie pasów lasów wzdłuż skrajów, zbiorników, torfowisk i źródlisk, strefy ochrony miejsc lęgowych gatunków zwierząt chronionych strefowo. Ze względu na rozbudowaną sieć cieków, liczne źródliska i mokradła śródleśne – liczyć należy na duży areał stref zachowywanych bez ingerencji. Zawarto w Planie dodatkowo ustalenia adresowane do wykonawców Planu Urządzania Lasów w obrębie obszaru w zakresie zabezpieczenia odpowiednio



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>reprezentatywnego arealu lasów z drzewostanami w wieku przeszłoróżnym, w tym polegające na zachowaniu najstarszych fragmentów lasów formie powierzchni referencyjnych.</p> <p>Plan Zadań Ochronnych wprowadza znaczne ograniczenia w realizacji funkcji gospodarczej lasów Puszczy Bukowej. W pełni zgadzamy się z zachowaniem długofalowej perspektywy celów i zadań w odniesieniu do ich ochrony</p>
18.	Klub Przyrodników	Wnosimy o zapisanie w PZO także wniosku co do ochrony rezerwatów przyrody: utrzymania generalnie biernej ochrony ekosystemów leśnych w nich. Wydaje się, że ten stosowany od kilkunastu lat sposób ochrony dobrze wpływa na stan ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych i związaną z nimi różnorodność biologiczną.	Wprowadzono zalecenie do Planu, by konsekwentnie traktować rezerваты przyrody jako powierzchnie chronione biernie, tj. stanowiące powierzchnie referencyjne w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych
19.	Klub Przyrodników	PZO (zarządzenie, akt prawa miejscowego) nie powinien zawierać zapisu „Zgodnie z przyjętymi gospodarczymi typami drzewostanów (GTD) dla siedlisk przyrodniczych obowiązującymi w RDLP Szczecin”. Jest to niezgodne z zasadami techniki prawodawczej, ponieważ treść normy zmieniałaby się w przypadku zmiany zasad przyjętych w RDLP. Należy wyszczególnić w PZO te gospodarcze typy drzewostanów, jakie mają być stosowane, nie odwołując się wewnętrznych zasad RDLP ani innych instytucji. Nawiasem mówiąc, pojęcie „gospodarczych typów drzewostanów” nie jest obecnie stosowane w leśnictwie.	Dodane zostały w Planie gatunki lokalnie naturalne (typowe) dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych, możliwe do uwzględnienia przy ustalaniu docelowego składu gatunkowego drzewostanu, bez odwoływania się do dokumentów zewnętrznych
20.	Klub Przyrodników	Usuwanie drzew zamierających gdy wskaźnik wydzielania się posuszu NPC jest w klasie III lub wyższej powinno być ograniczone do sytuacji, gdy usuwanie takie może, zgodnie z dostępną wiedzą naukową, spowolnić zamieranie drzewostanu.	Ustalenie dodane do Planu
21.	Klub Przyrodników	W przypadku wydzielenia się drzew na powierzchni >5 arów, należałoby wykorzystywać takie okazje do odbudowy zasobów martwego drewna, pozostawiając więcej niż tylko 10% drzew, dążąc do odtworzenia skupień i zwałów martwych drzew. Proponujemy „usuwanie do 50% drzew, jednak z pozostawieniem nie mniej niż 10 szt. całych drzew w każdym z takich skupień”.	Ustalenie dot. hipotetycznej sytuacji o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia. Ustalenie pierwotne nieznacznie rozszerzono uwzględniając postulat, ale nie w pełni, pozwalając na utrzymanie takiej powierzchni w gospodarczym użytkowaniu. Nowe brzmienie ustalenia: <i>W przypadku wydzielenia się drzew na powierzchni >5 arów, zostawić należy co najmniej 20% drzew (nie mniej niż 5 sztuk) w celu odbudowy zasobów martwego drewna i tworzenia skupień martwych drzew</i>
22.	Klub Przyrodników	Siedliska 91E0 i 91F0 w warunkach Puszczy Bukowej sugerowalibyśmy całkowicie wyłączyć z zabiegów gospodarczych, na wzór 91D0.	Ustalenie przyjęte w Planie (z wyjątkiem dopuszczenia użytkowania łągów w dolinie Płoni, gdzie miejscami tworzą rozległe wydzielenia, obecnie młodych drzewostanów)
23.	Klub Przyrodników	Skorygować nazwę siedliska 9190	Nazwy siedlisk dostosowano do mianownictwa zawartego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 6.11.2013 zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych
24.	Klub Przyrodników	Projekt zarządzenia nie zawiera działań dla gatunków. Tymczasem, z opisu zagrożeń i celów wynika, że takie działania są potrzebne. Wnosimy o odpowiednie uzupełnienie	Działania nie zostały wygenerowane w projekcie zarządzenia z powodu błędu technicznego. Plan zawiera działania ochronne dla wszystkich przedmiotów



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			ochrony
25.	Klub Przyrodników	Wnosimy o wskazanie kartograficzne (mapa jako załącznik do zarządzenia) siedlisk ważnych dla płazów, które nie powinny być zabudowywane. Powinny to być siedliska na ok. 1000-1200 m od zbiorników stanowiących miejsca rozmnażania się	W dokumentacji Planu skartowano wszystkie znane stanowiska lęgowe płazów stanowiących przedmiot ochrony obszaru (90 stanowisk kumaka i 14 traszki grzebieniastej). Plan zakłada nie pogorszenie warunków stanu siedlisk tych gatunków, możliwość ich zimowania i dyspersji. Plan ogranicza możliwość intensyfikacji zabudowy z wyjątkiem obszarów uznanych w planach za możliwe do takiego zagospodarowania.
26.	Klub Przyrodników	Metodyka monitoringu nie powinna odwoływać się do wskaźników monitoringu GIOŚ - należy wskazać je, wpisując do PZO. Odwołanie w akcie prawa miejscowego do zasad monitoringu GIOŚ jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej, gdyż treść normy zmieniałaby się, gdyby zostały zmienione zasady monitoringu GIOŚ	Celem monitoringu przedmiotów ochrony w sieci Natura 2000 jest zbiór danych w odniesieniu do porównywalnych, standardowych i stałych wskaźników i kryteriów. Ustalanie ich indywidualnie dla każdego obszaru Natura 2000 byłoby istotnym błędem. Dlatego Plan wskazuje tylko zakres koniecznego monitoringu. Plan nie ustala metodyki i dlatego nie ma ryzyka zmiany treści normy w wyniku zmiany dokumentu zewnętrznego. Plan uznaje, że metodyka ustalana jest na szczeblu krajowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i zgodnie z nią monitoring powinien być prowadzony.
27.	Monika Cegielska, Robert Grzelak	Sprzeciw wobec wniosku do studium gm. Stare Czarnowo o niedopuszczaniu do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 50 metrów od ściany lasu. Postulat utrzymania jedynie standardowo obowiązującego ograniczenia z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie norm w postaci barier wynoszących np. 12 metrów dla budynków z pokryciem dachu rozprzestrzeniającym ogień	Ustalenie zostało złagodzone do postaci „Niedopuszczanie do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 30 m od ściany lasu stanowiącego siedlisko przyrodnicze”. Lasy sąsiadujące z terenami zabudowanymi (np. w obrębie Polany Binowskiej) na ogół nie stanowią siedlisk przyrodniczych (gł. porolne drzewostany sosnowe). Złagodzone ustalenie jest jednak niezbędne dla nie pogorszenia stanu ochrony siedlisk leśnych
28.	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie	należy poprawić zapis: System Zieleni Miejskiej zamiast Ekologiczny System Zieleni Miejskiej	Uwaga uwzględniona w Planie
29.	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie	Nalegamy o usunięcie zapisu dotyczącego ochrony siedlisk kumaka nizinnego (wskazania do zmian studium) - jest to zapis zbyt szczegółowy na tym etapie procedury planistycznej, ponadto jest wiele innych cennych gatunków zwierząt, które nie są wpisywane do studium; obecnie sporządzany jest na ten teren mpzp „Śmierdnica – Stepowa” i ochrona siedlisk kumaka nizinnego będzie wpisana w ustalenia planu	Nie można w Planie i wniosku do Studium pominąć części przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000. Siedliska kumaka nizinnego w obszarze Natura 2000 są takim samym przedmiotem ochrony jak siedliska przyrodnicze
30.	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie	w „dokumentacji” w pkt.8. Wskazania do dokumentów planistycznych dopisano: „(między dawnym zakładem Wiskord i jednostką wojskową)”, tego uzupełnienia nie ma natomiast w projekcie zarządzenia	Uwaga uwzględniona w Planie
31.	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie	Wnioski do zmian granic	Arkusz 1: Poprawiono granicę obszaru na działkach nr 5/1(droga) 26/8 - obręb Dąbie 162. Granicę obszaru przebiegającą przez działkę 26/6 - obręb Dąbie 162, poprowadzono po granicy użytku Lz - proponowany przebieg granicy nie odnosi się do



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>żadnego charakterystycznego szczegółu terenowego - w związku z powyższym na tym odcinku uwagi nie uwzględniono.</p> <p>Arkusze 3: Uwagi nie uwzględniono – granica obszaru przebiega po granicy działki ewidencyjnej zgodnie ze stanem pierwotnym. Uzasadnienie wyłączenia w tym wypadku odbiegałoby od przyjętych kryteriów (zmiany wyłącznie techniczne, dostosowujące przebieg granicy do podziału ewidencyjnego i granic użytków) i wymagałoby bardzo solidnej argumentacji przed organami Unii Europejskiej. Konieczne byłoby np. dowiedzenie, że zabudowania te nie stanowią schronienia dla nietoperzy.</p> <p>Arkusze 7: Uwagi nie uwzględniono – granica przebiega według stanu pierwotnego, oparta jest na punktach załamania granic działki ewidencyjnej. Włączenie tego fragmentu lasu (zdziczałego parku) nie ma uzasadnienia merytorycznego – to obiekt silnie przekształcony, nie stanowi siedliska przyrodniczego.</p>
32.	Klub Kniejołaza	Propozycja zapisu dot. eliminacji zagrożeń związanych z działaniami odnowieniowymi: Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania po upływie co najmniej 2 cykli obfitych lat nasiennych od wykonania cięć przygotowawczych, dopuszcza się odnowienia sztuczne z udziałem lokalnego materiału odnowieniowego. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. Należy preferować punktowe metody przygotowania gleby	Przyjęto ustalenie: Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania po upływie co najmniej 6 lat od wykonania cięć przygotowawczych (ustalenie nie dotyczy powierzchni zachwaszczonych uniemożliwiających odnowienie naturalne), dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. Zaleca się stosowanie rozwiązań pozostawiające część gleby bez przekształceń (np. przygotowanie punktowe lub frezowanie), orkę ograniczając w miarę możliwości do płatów silnie zachwaszczonych.
33.	Klub Kniejołaza	Zamiast ustalenia dla kwaśnych buczyn: "Na siedlisku kwaśnych buczyn tolerowane są 100% drzewostany bukowe, jeśli takie uzyskano z odnowienia naturalnego" proponowana wersja zmodyfikowana „Na siedlisku kwaśnych buczyn należy tolerować 100% drzewostany bukowe, jeśli takie uzyskano z odnowienia naturalnego.”.	Propozycja zaakceptowana
34.	Klub Kniejołaza	Do ustalenia dot. kwaśnych buczyn o wprowadzaniu domieszek dodać słowa „wyłącznie rodzimych gatunków”	Propozycja zaakceptowana
35.	Klub Kniejołaza	Do ustalenia dot. kwaśnych buczyn i dąbrów dot. wprowadzania dębów do drzewostanów – wykluczyć te zabiegi w miejscach z istniejącym odnowieniem bukowym, runem typowym dla siedliska i w gniazdach o rozmiarach większych niż 30 arów	Wykluczono te prace w przypadku występowania podrostu bukowego. W przypadku zdiagnozowanych siedlisk kwaśnych buczyn wszędzie w nich runo jest typowe dla siedliska (może różnić się składem i pokryciem). Ze względu na specyfikę, raczej nie jest miejscem występowania gatunków zagrożonych, rzadko spotykanych. Minimalna



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			powierzchnia gniazda ustalona została podczas wcześniejszych konsultacji na 40 arów – to wielkość kompromisowa. Zasady hodowli w standardowych przypadkach dopuszczają gniazda do 50 arów
36.	Klub Kniejołaza	Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych oraz wymogów poprawy stanu siedliska przyrodniczego w zakresie parametru "struktura i funkcja"	Warunek niepraktyczny i w zasadzie niemożliwy do spełnienia, ponieważ niektóre z parametrów związane są bezpośrednio przynajmniej z krótkoterminowym oddziaływaniem prac rębnych (choćby ingerencja mechaniczna w runo). Poza tym zapis taki wiązałby ustalenie Planu ze wskaźnikami dokumentów zewnętrznych. Ze względu na swój ogólnikowy charakter byłby też trudny do realizacji w praktyce. Poprawę wskaźników stanu siedlisk przyrodniczych należy osiągnąć poprawiając obecne zasady realizacji zabiegów hodowlanych w odniesieniu do poszczególnych parametrów „struktury i funkcji” tj. modyfikując bezpośrednio organizację i metody prac rębnych i odnowieniowych, wiążących się z oddziaływaniem na strukturę wiekową, skład gatunkowy, zachowywania martwego drewna, zostawiania powierzchni wyłączonych z użytkowania itp.
37.	Klub Kniejołaza	Dla kwaśnych buczyn: zapis o ochronie kep podrostu o powierzchni ponad 1 ar podczas rębni wielkopowierzchniowych rozszerzyć na wszystkie rębnie i wszystkie kępy odnowienia	Zmodyfikowano zapis do postaci „przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu”. Wielkopowierzchniowe rębnie zostały wskazane jako szczególnie istotne, ale ustalenie dotyczy wszystkich rodzajów rębni. Nie wprowadzono zmiany podrostu na odnowienie ponieważ w warunkach licznego pojawiania się odnowienia (samosiejek) ustalenie takie sparaliżowałoby prace odnowieniowe, podczas gdy nie zawsze istnienie samosiejek daje szansę na uzyskanie podrostu i skuteczne odnowienie naturalne drzewostanu
38.	Klub Kniejołaza	Dla różnych siedlisk leśnych w ustaleniu dopuszczającym mechaniczne przygotowanie gleby do odnowienia naturalnego zmienić 5% zachowywanego runa bez ingerencji na 10%. Dodać zdania: Sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów (na podstawie Programu gospodarczoochronnego LKP Puszcze Szczecińskie). Należy preferować płytkie i punktowe przygotowanie gleby (na podstawie Zarządzenia 11a DGLP). Przygotowanie gleby w odnawianym wydzieleniu nie powinno być prowadzone na powierzchni przekraczającej 4 ha.	Propozycja częściowo uwzględniona. Dodano zdania dot. ochrony gleby i organizmów w niej żyjących. Wprowadzenie ograniczenie areалу prac przygotowawczych do 6 ha koresponduje z innymi ustaleniami o maksymalnej wielkości powierzchni manipulacyjnych przy pracach odnowieniowych.
39.	Klub Kniejołaza	Wytyczne minimalizujące negatywne oddziaływanie orki na siedliska przyrodnicze przeredagować „Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwy (nigdy w dół stoku)”	Propozycja nie zmienia skutków ustalenia, a jest sformułowana w sposób bardziej zrozumiały – została wprowadzona do Planu.
40.	Klub Kniejołaza	Zmniejszyć powierzchnie manipulacyjne do 6 ha z preferencją 4 ha podczas realizacji rębni	Zmniejszono wielkość powierzchni manipulacyjnej podczas planowania i



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		wielkopowierzchniowych (było 10 ha z preferencją 6 ha). 6 ha to maksymalna powierzchnia dopuszczona dla tej rębni w aktualnie obowiązujących Zasadach Hodowli Lasu.	realizacji rębni wielkopowierzchniowych do 6 ha. W stosunku do dotychczasowej praktyki zastosowanie tak zmniejszonych powierzchni (zgodnych z aktualnymi zasadami hodowli lasu) będzie już istotnie korzystną zmianą.
41.	Klub Kniejołaza	Przy wytycznych dot. różnicowania struktury drzewostanu zmienić zapis dot. rębni stopniowych z długim okresem odnowienia na rębnię przerębową lub stopniową z długim lub bardzo długim okresem odnowienia	Zmiana wprowadzona do Planu (zgodna zresztą z ustaleniami konsultacji publicznych)
42.	Klub Kniejołaza	Postulat by rębnie przerębowe i stopniowe z długim lub bardzo długim okresem odnowienia stanowiły co najmniej 10% powierzchni drzewostanów rębnych.	Planowanie określonych rodzajów rębni wymaga ustalenia uwarunkowań ich realizacji na etapie urządzania lasu. Wprowadzenie sztywnego i względnie wysokiego progu udziału dla rębni stosowanych w Puszczy Bukowej dotąd w stopniu bardzo ograniczonym spowodowałoby istotną rewolucję i niosłoby z sobą potencjalnie niebezpieczne skutki. Zakres stosowania rębni stopniowych i przerębowych powinien być określony w planie urządzania lasu. Po przetestowaniu i nabraniu doświadczeń z ich realizacji w dalszej perspektywie urzędzeniowej będzie można rozważyć istotne zwiększenie udziału takich rębni.
43.	Klub Kniejołaza	Zezwolenie na usuwanie z lasu 90% drzew powalonych naturalnie na zwartej powierzchni o areale ponad 5 arów może wiązać się z usunięciem niemal wszystkich martwych drzew. Wniosek o powiększenie powierzchni, na których doszło do grupowego lub masowego wydzielenia się drzew do 15 arów jako progu dopuszczającego usunięcie 90% powalonych drzew.	Ustalenie zmodyfikowano do postaci: W przypadku wydzielenia się drzew na powierzchni >5 arów, zostawić należy co najmniej 20% drzew (nie mniej niż 5) w celu odbudowy zasobów martwego drewna i tworzenia skupień martwych drzew
44.	Klub Kniejołaza	Ustalenie dot. zgody na wykonywanie zabiegu ochrony lasu, gdy wskaźnik posuszu NPC jest w klasie III lub wyższej nie powinno obowiązywać w buczynach	Zmianę wprowadzono do Planu – ustalenie nie dotyczy drzewostanów bukowych
45.	Klub Kniejołaza	Uzupełnić zakaz zrzucania odpadów pozrębowych nie tylko do mokradel i zbiorników o źródłiska	Wniosek wprowadzony do Planu
46.	Klub Kniejołaza	W ustaleniu dotyczącym potrzeby unikania składowania ściętego drewna w okresie wiosenno-letnim w sąsiedztwie rezerwatu wprowadzić konkretną odległość – 150 m (analogicznie do ustalenia z planu ochrony rezerwatu Osetno)	Wniosek wprowadzony do Planu
47.	Klub Kniejołaza	Zwiększyć udział pozostawianych biogrup do 10% powierzchni wydzielenia	Odpowiedź w pkt 6
48.	Klub Kniejołaza	W ustaleniu precyzującym kryteria kwalifikujące do sporządzania raportu w przypadku przedsięwzięć kolidujących z siedliskami przyrodniczymi i okrajkami śródleśnymi wprowadzić zdanie „W przypadku nie kwalifikowania się planowanej inwestycji do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, stosować obowiązkową ocenę oddziaływania na obszar Natura 2000.” Zmienić słowo „prognoza” na „raport”.	Wniosek wprowadzony do Planu
49.	Klub Kniejołaza	Uzupełnić wymóg stosowania materiałów naturalnych lub przetworzonych bez zanieczyszczeń mogących pogorszyć stan środowiska w odniesieniu do budowy, remontów lub zmiany nawierzchni dróg oraz innych budowli w obrębie siedlisk przyrodniczych	Wniosek wprowadzony do Planu



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
50.	Klub Kniejołaza	Wprowadzić ustalenie: Nie dopuszcza się budowy lub rozbudowy dróg oraz innych obiektów budowlanych, przy których realizacji mogłoby dojść do zmniejszenia powierzchni lub pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych albo siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.	Wniosek wykracza poza ustawowe ograniczenia obowiązujące w sieci Natura 2000 (dopuszczające oddziaływanie nieznaczające przedsięwzięć, co wynikać może z zastosowanych technologii, rodzaju ingerencji, działań minimalizujących lub kompensujących). Rozstrzygnięcie dopuszczalności takich inwestycji będzie następowało w drodze obowiązkowo przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko albo oceny oddziaływania na obszar Natura 2000
51.	Klub Kniejołaza	Propozycja pominięcia odwołania do dokumentu RDLP w Szczecinie w zakresie doboru gatunków do odnowienia jako dokumentu zewnętrznego	Wniosek wprowadzony do Planu, patrz odpowiedź w pkt 20
52.	Klub Kniejołaza	wyłączenie z użytkowania i włączenie do sieci powierzchni referencyjnych wydziałów leśnych obejmujących siedliska żyznych i kwaśnych buczyn, znajdujące się w granicach obiektów wskazanych do ochrony rezerwatowej w Planie ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa": Lisi Potok i Jezioro Czarne, podjęcie starań o uznanie tych obiektów za rezerwaty przyrody	Patrz odpowiedź w pkt 4.
53.	Klub Kniejołaza	Przygotowanie ekspertyzy mającej na celu wyznaczenie sieci powierzchni referencyjnych i ostoi ksylobiontów, obejmującej najcenniejsze i zarazem najstarsze drzewostany bukowe (powyżej 150 lat). Rekomenduje się włączenie do tej sieci i niezwłoczne wyłączenie z użytkowania przynajmniej takich wydziałów, jak: 20c, 21c, 50a (część z przestojami), 50c, 110s, 113h, 133c, 134b, 134c, 135a, 141b, 146d, 147b, 148c, 149c, 170h, 171d, 218d, 347g, 349h, 350d (część północna), 350f	Ze względu na skutki innych ustaleń Planu wiążących się z wyłączeniem pasów drzewostanów wokół źródeł, cieków, mokradeł i zbiorników o trudnej do określenia skali powierzchniowej i wpływie na warunki prowadzenia działalności gospodarczej – postulat zabezpieczenia starodrzewów w formie powierzchni referencyjnych zawarty został w Planie jako działanie do zrealizowania na etapie Planu Urządzenia Lasu. Część zgłoszonych propozycji została uwzględniona w sieci powierzchni referencyjnych.
54.	Klub Kniejołaza	Dla siedlisk łąkowych rekomenduje się włączenie do sieci powierzchni referencyjnych wyłączonych z użytkowania lub/i do ostoi ksylobiontów przynajmniej takich płatów siedliska, jak: 3j, 348c, wszystkie płaty siedliska w dolinie Płoni, wszystkie płaty siedliska na południe od Ogrodu Dendrologicznego pomiędzy miejscowością Glinna a rezerwatem Źródłkowa Buczyzna, wszystkie płaty łąkowych wokół jezior: Glinna, Glinna Wąska, Jezioro Leniwe, Jezioro Małe, płat siedliska pomiędzy Binowem a Żeliszławcem, na północ od jeziora Zgniły Grzyb, na północny zachód od jeziora Wężówka, wszystkie płaty w dolinie Leszczyńca i wszystkie płaty siedliska położone na zachód i południowy zachód od Śmierdnicy	Rekomendacja dotycząca włączenia do powierzchni referencyjnych łąkowych na stokach doliny Płoni w Lasach Państwowych dodana została do Planu (lasy na stromych stokach są wyłączane z użytkowania). W odniesieniu do większości siedlisk łąkowych – znajdują się one poza zarządkiem lasów państwowych, co oznacza konieczność zrekompensowania właścicielom straty związanej z utratą możliwości użytkowania lasu. Takie koszty byłyby ogromne i niezbyt mocno uzasadnione – siedliska łąkowe w obszarze na ogół wykształcone są słabo, mają charakter inicjalny, runo nie ma typowego składu – brak gatunków charakterystycznych dla zespołu łąki subatlantyckiego
55.	Klub Kniejołaza	Wyznaczenie trwałej sieci powierzchni referencyjnych dla siedliska kwaśnych dąbrów, obejmującej przynajmniej wydziałów: 80d, 86b, 266a i 266b	Siedlisko w oddz. 266 ma charakter antropogeniczny (nasadzenia brzozy na siedlisku kwaśnych buczyn), natomiast kwaśne lasy brzozowo-dębowe z oddz. 80 i 86 są rekomendowane do włączenia do sieci powierzchni referencyjnych
56.	Klub Kniejołaza	Wyłączenie jednego płatu łąki dębowo-wiązowiesionowego znajdującego się poza rezerwatami z użytkowania jako powierzchni referencyjnej	Siedliska łąkowe są zaplanowane do wyłączenia z użytkowania gospodarczego



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
57.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Usunięcie z opisu zagrożeń o generowaniu zanieczyszczeń wód brzegów zupełnych i rębni gniazdowej przy brzegach zbiorników ponieważ Zasady Hodowli Lasu wykluczają stosowanie zrębów zupełnych przy zbiornikach	Ustalenie odnosi się do całego obszaru Natura 2000 i w szczególności dotyczy lasów i zadrzewień nad jeziorami, znajdujących się poza Lasami Państwowymi. W opisie dodano „wylesienia” oraz informację, że „w Lasach Państwowych zagrożenie wykluczone przez Zasady Hodowli Lasu”
58.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino	Usunięcie z zagrożeń dla zbiorników dystroficznych „innych rodzajów praktyk leśnych, zasypywania okrajków odpadami pożrebowymi i gwałtowna wycinka drzewostanu przy brzegach” ponieważ wykluczają to Zasady Hodowli Lasu	Dodano informację, że „w Lasach Państwowych zagrożenie wykluczone przez Zasady Hodowli Lasu”
59.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino	Usunięcie z zagrożeń dla ziołorośli „innych rodzajów praktyk leśnych” i z opisu utrzymywania pełnego zwarcia drzewostanów lęgowych, ponieważ pełne zwarcie ma na celu utrzymanie stabilności drzewostanu na miękkim gruncie. Tam gdzie zachodzi konieczność LP chronią odrębne siedliska zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu	Uzasadnione względami hodowlanymi pełne zwarcie i brak luk w drzewostanach aluwialnych jest obiektywnie zagrożeniem dla ziołorośli nadrzecznych.
60.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych stanowiących żyłne lasy liściaste dot. udziału gatunków niezgodnych ekologicznie. Obecne gatunki są bowiem stopniowo eliminowane, a doboru gatunków domieszkowych są uzgadniane z RDOS	Udział gatunków obcych ekologicznie na siedliskach buczyn, grądów, dąbrów i in. jest jednym z parametrów oceny stanu siedliska zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Siedlisk. Wydzielenia na siedliskach buczyn i dąbrów (np. regenerujących się pod okapem sosen) są zinwentaryzowane i diagnoza zagrożenia dotyczy konkretnych płatów siedlisk przyrodniczych
61.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia związanego z obecnością obcych gatunków inwazyjnych w siedliskach przyrodniczych – do lasów nie wprowadza się już gatunków inwazyjnych	Udział gatunków inwazyjnych gatunków obcych geograficznie został udokumentowany w określonych płatach siedlisk przyrodniczych. Jest jednym z parametrów oceny stanu siedliska zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Siedlisk. Zagrożeniem zgodnie z metodą oceny stanu siedliska jest obecność gatunków obcych niezależnie od terminów ich introdukcji, bądź rozprzestrzeniania się ich spontanicznie
62.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia związanego z obecnością młodników i tyczkowiń – to naturalne fazy rozwoju drzewostanu bukowego	Zagrożenie jest zidentyfikowane dla określonych płatów siedlisk, gdzie młodniki i tyczkowiń bukowe zajmują rozległe, zwarte przestrzenie. Zróżnicowanie struktury drzewostanu jest jednym z parametrów oceny stanu siedliska zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Siedlisk i nie może zostać pominięte.
63.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia związanego z rębniami gniazdowymi ponieważ umożliwia wprowadzenie światłolubnych gatunków domieszkowych, roślinność porębowa jest stadium przejściowym	Zagrożenie jest zidentyfikowane dla określonych płatów siedlisk, gdzie duży udział gniazd (duże powierzchnie, duża ich liczba) spowodował istotne zmiany w ekosystemie. Dotyczy nielicznych, określonych powierzchni. Zmiany w ekosystemie są jednak istotne i w takich przypadkach wiążą się z oddziaływaniem gniazd na całą powierzchnię płatu siedliska.
64.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia związanego z niedostatkiem martwego drewna – prowadzi się w lasach działania zmierzające do zachowania martwego drewna, usuwa się je w uzasadnionych przypadkach zagrożenia gradacją szkodników	Zasoby martwego drewna są jednym z parametrów oceny stanu siedliska zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Siedlisk. Nie uwzględnia się w ich kalkulacji gałęzi i pni po



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			ściętych drzewach. Przy przyjętych w metodyce oceny stanu siedlisk wskaźnikach zły stan zasobów martwego drewna w lasach jest jednym z najczęstszych powodów niskiej oceny ich stanu zachowania
65.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino	Propozycja usunięcia rębni i wycinek drzew na siedliskach lasów bagiennych jako zagrożenia, ponieważ lasy te wyłączone są z użytkowania	W obszarze istotna część lasów bagiennych znajduje się poza gruntami Lasów Państwowych i tych siedlisk ustalenie dotyczy. Dodano zapis, że zagrożenie nie dotyczy Lasów Państwowych, gdzie na siedliskach bagiennych nie projektuje się rębni
66.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia rębni i wycinek drzew na siedliskach lasów bagiennych, ponieważ lasy te wyłączone są z użytkowania	W obszarze istotna część lasów bagiennych znajduje się poza gruntami Lasów Państwowych i tych siedlisk ustalenie dotyczy. Dodano zapis, że zagrożenie nie dotyczy Lasów Państwowych, gdzie na siedliskach bagiennych nie projektuje się rębni
67.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia polegającego na wykonywaniu rębni zupełnej w drzewostanach olszy czarnej – jest to jedna z najbardziej racjonalnych form odnowienia takich drzewostanów, zaakceptowana w porozumieniu z RDOS	Rębnia zupełna w lasach aluwialnych jest akceptowana jako kompromis między zagrożeniami (nagła i drastyczna zmiana warunków na dużej powierzchni) i korzyściami (skuteczne odnowienie drzewostanu przy akceptowalnych zmianach w składzie gatunkowym biocenozy. Tym niemniej stanowi obiektywnie zagrożenie, zwłaszcza w szczególnych przypadkach – np. realizacji na całej powierzchni izolowanego siedliska łęgowego (w warunkach Puszczy Bukowej płyty łęgów są nierzadko nieduże i stanowią pojedyncze wydzielienia). Rębnie zupełne są standardowym zagrożeniem dla tego siedliska diagnozowanym w poradnikach na temat jego ochrony
68.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zagrożenia polegającego na narażeniu małych płatów łęgów w przypadku prac rębnych w ich otoczeniu. Zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu nie stosuje się zrębów zupełnych przy źródłiskach	Problemem jest zachowanie niewielkich płatów olszy i jesionu nie tylko przy źródłiskach, ale też przy strumykach i w rynnach w drzewostanach, w których wykonywana jest nie tylko rębnia zupełna, ale też częściowa wielkopowierzchniowa. Małe płyty łęgów przystrumykowych w takich sytuacjach narażone są na degradację.
69.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino	Propozycja usunięcia zagrożenia polegającego na sukcesji i zwiększaniu zwarcia drzewostanu i zacienienia w płatach dąbrów ciepłolubnych – luźne zwarcie stwarza zagrożenie dla trwałości drzewostanu	Trzy niewielkie płyty ciepłolubnych dąbrów zachowały się w miejscach, gdzie obecnie zwarcie drzew lub bliskość ściany lasu, stromy stok pozwala na dobry dostęp światła. Wkraczanie gatunków silnie zacieniających (buk, klon) jest największym zagrożeniem dla utrzymania specyficznych warunków ekologicznych
70.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja zmiany zapisu o strefie wyłączającej rębnie zupełne i gniazdowe przy zbiornikach eutroficznych i dystroficznych z 30 m na wysokość drzewostanu – standaryzacja sposobu konstrukcji tego typu ustaleń z Zasadami Hodowli Lasu	Propozycja uwzględniona w Planie
71.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja zmiany zapisu o zakazie zakładania poletek łowieckich i plantacji choinek pod liniami energetycznymi na słabych siedliskach na taki sam zakaz w odniesieniu do istniejących płatów wrzosowisk	Propozycja uwzględniona w Planie



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
72.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja by na siedliskach kwaśnych buczyn wprowadzać dęba w gniazdach o powierzchni do 50 arów, zgodnie z Zasadami Hodowli Lasów	Zgodnie z §12 Zasad Hodowli Lasów w przypadku potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych mogą być stosowane odstępstwa od standardowych Zasad. Powierzchnia gniazd w przypadku Puszczy Bukowej była przedmiotem sporu podczas konsultacji. Ekolodzy domagają się ograniczenia do 30 arów, podczas konsultacji osiągnięto kompromis 40 arów i taką maksymalną powierzchnię gniazda zapisano w Planie
73.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja złagodzenia zapisu dot. wykonywania odnowień sztucznych wyłącznie z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego i stosować materiał odnowieniowy zgodny z uregulowaniami ustawy o leśnym materiale rozmnożeniowym i przepisach wykonawczych. Nie zawsze odpowiedni materiał odnowieniowy jest dostępny i sztywny zapis mógłby uniemożliwić odnowienie powierzchni.	Zapis złagodzonego do postaci „ <i>odnowienia sztuczne wykonywać z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego, z dopuszczeniem wyjątków w sytuacji braku takiego materiału i zagrożenia dla odnowienia drzewostanu</i> ”. W Planie ze względu na technikę legislacyjną nie można odnosić się bezpośrednio w ustaleniach do zewnętrznych dokumentów, które mogą ulec zmianie.
74.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zakazu wykonywania nasadzeń obcych geograficznie gatunków na całym obszarze Natura 2000 (nie tylko w siedliskach przyrodniczych), ponieważ nie ma uzasadnienia prawnego (ustalenia powinny odnosić się i chronić tylko przedmiot ochrony w obszarze)	Ustalenie zmodyfikowano wskazując konkretne, inwazyjne gatunki drzew i krzewów, których wprowadzenie poza siedliskami skutkowałoby ich rozprzestrzenianiem się poza miejsce uprawy i degradacją siedlisk przyrodniczych (czeremcha amerykańska, dąb czerwonony, robinia akacjowa, klon jesionolistny)
75.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja usunięcia zapisu o wprowadzaniu na powierzchnie, gdzie pojawiają się kępy podrostu (bukowego) rębni stopniowych z wydłużonym okresem odnowienia lub przerębowych ponieważ pomija rębnie częściowe i gniazdowe utrudniając prowadzenie drzewostanów bukowych	Zapis wskazuje jedynie w jakich sytuacjach wprowadzać należy rębnie stopniowe i przerębowe obok stosowanych standardowo rębni (głównie częściowej wielkopowierzchniowej). Zgodnie z pkt 3 do Planu dodano dodatkowo następujące miejsca, gdzie wprowadzać powinno się rębnie stopniowe i przerębowe: najcenniejsze starodrzewy, powierzchnie stanowiące strefy buforowe rezerwatów i powierzchnie proponowanych rezerwatów. Zapis wskazuje w jakich miejscach preferowane jest wprowadzanie takich rębni, ale nie wymaga ich obligatoryjnie. Miejsca, gdzie stosowane będą takie rębnie wskazać powinien ostatecznie Plan Urządzenia Lasu, dla którego powyższe ustalenie będzie tylko wskazówką.
76.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Wniosek wykreślenia ustalenia wprowadzającego ograniczenia w realizacji orki jako sposobu przygotowania gleby. Orka jest najbardziej pewnym sposobem przygotowania gleby, oddziaływanie na runo jest krótkotrwałe. Sadzenie bez przygotowania gleby wiązałoby się z dużym ryzykiem zamarcia sadzonek. sposobem Punktowe przygotowanie gleby przy wymaganym zagęszczeniu nasadzeń dałoby niewielką różnicę w ingerencji w glebę. Ograniczenie do 4 ha powierzchni orki powinno być zastąpione wymogami technologii wykonania danej rębni.	Negatywny wpływ orki na stan siedliska przyrodniczego, zwłaszcza w przypadku realizacji jej na dużej, zwartej powierzchni, jest istotny. Plan nie kwestionuje potrzeby i zasadności stosowania orki w przypadku niemożności uzyskania odnowienia naturalnego i wystąpienia silnego zachwaszczenia. Wobec sprzecznych postulatów ustalono w Planie zapis kompromisowy, bliski uzgodnieniom z konsultacji publicznych: <i>Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania po upływie</i>



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>co najmniej 6 lat od wykonania cięć przygotowawczych, dopuszcza się odnowienia sztuczne z udziałem lokalnego materiału odnowieniowego. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. Należy preferować przygotowanie gleby pozostawiające znaczną część bez przekształceń (przygotowanie punktowe lub frezowanie), orkę ograniczając w miarę możliwości do płatów silnie zachwaszczonych.</p> <p>Ograniczenie powierzchni orki jest kluczowym ustaleniem minimalizującym jej negatywny efekt dla ekosystemu. Ponieważ standardowe Zasady Hodowli Lasu ograniczają powierzchnie manipulacyjne do 6 ha, zgodnie z §12 tych Zasad w tym przypadku uzasadnione jest przyjęcie wyższych standardów w zakresie ekologizacji metod wykonywania zabiegów hodowlanych</p>
77.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Wniosek o usunięcie punktu zalecającego ograniczenie powierzchni wydzieleń użytkowanych rębnią częściową wielkopowierzchniową do 10 ha. Dopuszczenie w uzasadnionych przypadkach (np. zaawansowanego odnowienia naturalnego) użytkowania rębnego na większej powierzchni drzewostanu niż standardowe 6 ha, obejmującej całe wydzielenie.	Kluczowe jest ustalenie o nieprzekraczaniu 6 ha powierzchni manipulacyjnych przy rębniach częściowych. W tej sytuacji domaganie się zmian podziału powierzchniowego nie jest konieczne i zostało usunięte z Planu. Dodano też dopuszczenie zwiększenia areалу powierzchni manipulacyjnej jeśli wynika to z potrzeby kontynuacji zabiegów zainicjowanych przed wejście w życie Planu lub odślaniania odnowienia naturalnego powstałego na większej powierzchni
78.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja wykreślenia ustalenia mówiącego o tym, że rębnie przerębowe i stopniowe z długim okresem odnowienia stanowić powinny co najmniej 5% drzewostanów rębnych. Zapis niecelowy – powinien wynikać z sytuacji na gruncie.	Propozycja uwzględniona – udział tego typu rębni ustalony powinien zostać w Planie Urządzenia Lasu na podstawie oceny na gruncie.
79.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	W odniesieniu do zapisu o tolerowaniu luk o powierzchni do 15 arów „w lasach” propozycja zmiany na tolerowanie takich luk na „siedliskach przyrodniczych” – ustalenie nie powinno dotyczyć lasów ogólnie, bowiem poza siedliskami przyrodniczymi obowiązujące przepisy wymagają dolesiania luk	Propozycja uwzględniona w Planie
80.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja zmiany powierzchni biogrup trwale wyłączanych w wydzieleniach z realizacji zabiegów z 5% na „do 5%” oraz propozycja zmiękczenia ustalenia wymagającego łączenia biogrup z sąsiadujących wydzieleń, ponieważ nie zawsze będzie to rozwiązanie optymalne	Propozycja zapisu „do 5%” mogłaby spowodować zniesienie obowiązywania ustalenia w ogóle. Po konsultacjach między stronami ustalono możliwość zastąpienia sieci biogrup wyznaczanych według procentowego wskaźnika udziału powierzchniowego siecią powierzchni referencyjnych
81.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja zniesienia wyłączenia siedliska żyznych buczyn z możliwości realizacji rębni gniazdowych w celu wprowadzania dębów, ponieważ taki standard uzgodniono z RDOS	PZO zawiera uwarunkowania lokalne dla ochrony siedlisk przyrodniczych. W warunkach Puszczy Bukowej odpowiednie dla utrzymania udziału dębów są siedliska kwaśnych dąbrów i kwaśnych buczyn. Wprowadzanie w



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			gniazdach dębów na siedliskach żyznych buczyn skutkuje ich degeneracją. Dęby w żyznych buczynach wprowadzać można w zmieszaniu kępowym i mniejszym, większe płaty prowadzi do powstania form degeneracyjnych siedliska.
82.	RDLP Szczecin Nadleśnictwo Gryfino Nadleśnictwo Kliniska	Zmienić nazwę siedliska „pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy” na „kwaśne dąbrowy”	Nazwy siedlisk dostosowano do mianownictwa zawartego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 6.11.2013 zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych
83.	Nadleśnictwo Gryfino	W obrębie siedlisk 9110, 9130, 9160, 9190 uwzględnić konieczność konserwacji rowów i urządzeń melioracyjnych i dodać ustalenie „Zaleca się bieżące utrzymanie i konserwację sieci melioracyjnej”. Dla siedlisk 91E0 i 91F0 z dopiskiem „z uwzględnieniem potencjalnego wpływu tych działań na stan zachowania siedlisk”	PZO odnosić się może do przedmiotów ochrony i ustalenia Planu wskazują sposoby ochrony. Nie zawiera zaleceń gospodarczych. W odniesieniu do siedlisk od wód zaleźnych (6410, 7140, 7220, 91D0, 91E0, 91F0) dodano ustalenie „Podczas planowania i realizacji budowy oraz bieżącego utrzymania i konserwacji sieci i urządzeń melioracyjnych nie dopuszczać do zmiany właściwych warunków wodnych (odwodnienia, nadmiernego spiętrzenia) w obrębie płatów siedliska przyrodniczego”.
84.	Nadleśnictwo Kliniska	W projekcie PZO w rozdziale „4. Analiza zagrożeń” prawie wszędzie pojawia się zapis „Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej” – określenie nieprecyzyjne, nie definiuje zagrożeń, jakie mogą wynikać z prowadzenia gospodarki leśnej. Należy tu wymienić konkretne działania	Ten zapis jest narzucony przez klasyfikację zagrożeń, mających często bardzo ogólnikowy charakter. Kody i tytuły zagrożeń objaśnione są opisami zagrożeń zawartymi w ostatniej kolumnie w tabeli w rozdz. „4. Analiza zagrożeń”
85.	Nadleśnictwo Kliniska	W rozdziale „7. Ustalenia działań w zakresie monitoringu stanu przedmiotu ochrony” (str. 1565) siedlisko 4030 Suche wrzosowiska podane w oddz. 845l oraz 842g. Z mapy wynika, że siedlisko to zajmuje części wydzieleń: 845m, 844l, 842g oraz 841h.	Do monitoringu wskazane są wybrane, reprezentatywne dla obszaru płaty siedlisk, stąd znaczna ich część jest tu pominięta
86.	Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja zmiany zapisu metody ochrony wrzosowisk - zamiast „wrywanie młodych osik” – „wycinanie lub wrywanie młodych osik”	Uzupełniono ustalenie o zapis „wrywanie młodych osik lub wycinanie, ale z drugim przypadkiem połączone z powtarzaniem zabiegu w razie pojawienia się odrostów”
87.	Nadleśnictwo Kliniska	Proponuje się w metodach ochrony cech siedliska przyrodniczego kwaśne buczyny (9110) zmienić zapis na: przy rębniach wielkopowierzchniowych zachować powstałe naturalne kępy podrostu o powierzchni minimum 5 arów	Likwidacja dużych płatów podrostu (ponad 1 ar) podczas realizacji rębni wielkopowierzchniowej jest istotną przyczyną obniżania oceny stanu siedliska w parametrach dotyczących jego struktury. W obszarze dążyć należy do nie pogarszania lub poprawiania stanu siedliska, stąd maksymalnie wykorzystywać należy podczas zabiegów hodowlanych odnowienie naturalne i istniejące podrosty. Z ustaleniem tym współgra promowanie rębni stopniowych, dla których jednym z kryteriów wprowadzania jest obecność powstających naturalnie płatów podrostów
88.	Nadleśnictwo Kliniska	Propozycja zmiany terminu zabiegu ochronnego dla torfowisk przejściowych (7140) z obecnego „Działania wykonać zimą” na „Działania wykonać najlepiej w sezonie wegetacyjnym, a na obszarach trudno dostępnych zimą”. Dotyczy wycinki drzew i jej lepszej skuteczności w okresie letnim	Na siedliskach bagiennych zagrożenie odrostami jest mniejsze zwłaszcza przy bardzo niskim cięciu zimowym. Na mszarach wiele gatunków dla nich typowych (rosiczka, bagnica, a nawet żurawina) występuje w populacjach



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			bardzo nielicznych. Wykonywanie zabiegów w pełni sezonu wegetacyjnego grozi przypadkowym zniszczeniem ich zasobów. W tej sytuacji zalecane jest cięcie zimowe połączone z kontrolowaniem i w razie potrzeby powtarzaniem zabiegu.
89.	Nadleśnictwo Kliniska	Wykreślić Nadleśnictwo Kliniska jako przedmiot odpowiedzialny za zakres prac odnoszących się do siedlisk 6430 Ziołorośla nadrzeczne oraz 91F0 Łęg dębowo-wiązowo-jesionowy, ponieważ siedliska te nie występują na terenie Nadleśnictwa	Uwaga uwzględniona w Planie
90.	Witold Misiuda	Sprzeciw wobec wniosku do studium gm. Stare Czarnowo o niedopuszczaniu do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 50 metrów od ściany lasu. Postulat utrzymania jedynie standardowo obowiązującego ograniczenia z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie norm w postaci barier wynoszących np. 12 metrów dla budynków z pokryciem dachu rozprzestrzeniającym ogień	Patrz odpowiedź w pkt 28.
91.	Dariusz Litkiewicz	Sprzeciw wobec wniosku do studium gm. Stare Czarnowo o niedopuszczaniu do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 50 metrów od ściany lasu. Postulat utrzymania jedynie standardowo obowiązującego ograniczenia z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie norm w postaci barier wynoszących np. 12 metrów dla budynków z pokryciem dachu rozprzestrzeniającym ogień	Patrz odpowiedź w pkt 28.
92.	Mieczysław Koprowski, Elżbieta Koprowska	Sprzeciw wobec wniosku do studium gm. Stare Czarnowo o niedopuszczaniu do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 50 metrów od ściany lasu. Postulat utrzymania jedynie standardowo obowiązującego ograniczenia z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie norm w postaci barier wynoszących np. 12 metrów dla budynków z pokryciem dachu rozprzestrzeniającym ogień	Patrz odpowiedź w pkt 28.
93.	Marcin Cegielski	Sprzeciw wobec wniosku do studium gm. Stare Czarnowo o niedopuszczaniu do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 50 metrów od ściany lasu. Postulat utrzymania jedynie standardowo obowiązującego ograniczenia z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie norm w postaci barier wynoszących np. 12 metrów dla budynków z pokryciem dachu rozprzestrzeniającym ogień	Patrz odpowiedź w pkt 28.
94.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	Zgłoszenie podejrzenia błędu w wymienieniu wśród zagrożeń dla siedlisk leśnych w załączniku nr 3 'B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, niewymienione powyżej'	Kod i nazwa zagrożenia wzięte są z zamkniętej listy zagrożeń, które można wpisać w załączniku nr 3. Zakodowane zagrożenia, w tym „Inne rodzaje praktyk leśnych (...)” wyjaśnione są w kolumnie „Opis zagrożenia”
95.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	Zgłoszenie podejrzenia błędu w wymienieniu wśród zagrożeń dla siedlisk leśnych w załączniku nr 3 'B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, niewymienione powyżej'	Kod i nazwa zagrożenia wzięte są z zamkniętej listy zagrożeń, które można wpisać w załączniku nr 3. Zakodowane zagrożenia, w tym „Inne rodzaje praktyk leśnych (...)” wyjaśnione są w kolumnie „Opis zagrożenia”



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
96.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	W załączniku nr 5 w działaniach ochronnych dla siedliska 3150 jako odpowiedzialny wpisany 'RDOŚ wspólnie z' bez wskazania drugiego podmiotu odpowiedzialnego	Wszystkie działania mają uzupełnioną listę podmiotów odpowiedzialnych
97.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	Dla siedliska grądowego zapis o zwiększeniu udziału rębni przerebowych sformułowany błędnie stylistycznie	Uwaga uwzględniona, ustalenie przerebowane
98.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	Dodać Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego jako podmiot realizujący działania z zakresu uzupełniania wiedzy o siedliskach i gatunkach będących przedmiotami ochrony oraz działań edukacyjnych	Propozycja uwzględniona
99.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Dokumentacja ma 1581 stron. Jaki jest sens tworzenia oddzielnych identycznych tabel dla działań ochronnych dla tego same przedmiotu ochrony w różnych, licznych płatach? Czy nie można ich pogrupować, co znacznie zmniejszy objętość dokumentacji i spowoduje, że będzie ona faktycznie użyteczna?	Dokumentacja generowana jest przez oprogramowanie Platformy Informacyjno-Komunikacyjnej. Dla płatów siedlisk przyrodniczych, dla których zidentyfikowano różne zagrożenia i działania ochronne generowane są osobne wiersze tabel. Duża liczba biochor (ponad 800) wynika ze zróżnicowania mozaiki siedlisk.
100.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	W załączniku nr 1 dodać układ współrzędnych	Uzupełniono informację, że dane odnoszą się do układu współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992
101.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Co do zasady zagrożenia potencjalne nie powinny się pokrywać z istniejącymi. Jeśli zagrożenie istnieje już w tej chwili, to jest po prostu istniejące, a nie potencjalne.	Usunięto część powtórzonych zagrożeń. Zostawiono tytuły zagrożeń mające charakter otwarty ('inne zagrożenia') jeśli z opisu wynika, że chodzi o odmienne zagrożenia od istniejących
102.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Poprawić nazwę zagrożenia 'I03 nierodzące gatunki zaborcze'	Zmieniono na: 'I03 problematyczne gatunki rodzime'
103.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	W opisie zagrożeń dla niektórych siedlisk odwrócić kolejność i najpierw opisać istniejące, następnie potencjalne	Propozycja uwzględniona
104.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Przy diagnozie celów ochrony wpisać można albo utrzymanie (jeśli siedlisko ma w obszarze stan FV), albo przywrócenie/podniesienie stanu ochrony (jeśli siedlisko ma ocenę niższą niż FV)	Propozycja uwzględniona
105.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Rozwinąć niektóre skróty w opisie celów (np. DK 10)	Propozycja uwzględniona
106.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	W projekcie zarządzenia znajdują się opisane jako przedmioty ochrony siedliska i gatunki nowe lub dotychczas opisane w SDF jako zachowane w stanie D. Nie powinny stanowić przedmiotu ochrony zarządzenia	Efektom prac nad Planem jest ustalenie zweryfikowanej listy przedmiotów ochrony z określeniem ich stanów zachowania. W rezultacie poza projektem zarządzenia podczas prac nad Planem opracowano nowy SDF wraz z wnioskiem i uzasadnieniem jego zmiany
107.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uzupełnić zarządzenie o działania ochronne wobec gatunków zwierząt będących przedmiotem ochrony oraz monitoring stanu siedlisk	Fragmety Planu z przyczyn technicznych nie zostały wygenerowane przez PIK. Plan zawiera działania ochronne wobec gatunków zwierząt oraz wytyczne dla monitoringu
108.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wskazać podmiot odpowiedzialny dla działań w zakresie modyfikacji gospodarki rybackiej	Wszystkie podmioty odpowiedzialne za poszczególne działania zostały wskazane w Planie
109.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Zmodyfikować zalecenia ochronne dla siedlisk będących użytkami zielonymi by umożliwić korzystanie z płatności rolnośrodowiskowych (nie wskazywać PROW jako działań ochronnych)	Ustalenia zostały zmodyfikowane, usunięto odwołania do PROW
110.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	W dokumentacji Planu w rozdz. 1.7. Kluczowe instytucje ujednoczyć zgodnie z brzmieniem art. 92	Uwaga uwzględniona



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	w Szczecinie	ustawy Prawo wodne zakres odpowiedzialności RZGW w Szczecinie	
111.	Hanna Grycz	Sprzeciw wobec wniosku do studium gm. Stare Czarnowo o niedopuszczeniu do zabudowy gruntów położonych w odległości mniejszej niż 50 metrów od ściany lasu. Postulat utrzymania jedynie standardowo obowiązującego ograniczenia z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie norm w postaci barier wynoszących np. 12 metrów dla budynków z pokryciem dachu rozprzestrzeniającym ogień	Patrz odpowiedź w pkt 28.
112.	Klub Kniejołaza	Wniosek o przeanalizowanie wskazanych dokumentów planistycznych (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) obowiązujących na obszarze Natura 2000.	Wskazane plany zostały dodane do dokumentacji Planu. Uzupełniono załącznik nr 6 o wskazania i uwagi do planów, których ustalenia dotyczyć mogą przedmiotów ochrony.
113.	Klub Kniejołaza	W załączniku nr 6 we wskazaniach do studium miasta Szczecina wnosimy o usunięcie zdania "teren leśny przeznaczyć na cele nieleśne tylko w przypadku nie pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych".	Uwaga uwzględniona w Planie
114.	Klub Kniejołaza	Wnosimy kategorycznie o wprowadzenie ustalenia dotyczącego zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Czarnowo zmierzającego do przywrócenia zgodności Studium z Planem ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" w zakresie możliwego rozwoju zabudowy (obszerne uzasadnienie)	Uwaga częściowo uwzględniona w Planie. Plan ochrony parku krajobrazowego ma inne cele i powstał przed ustaleniem sieci Natura 2000. Nie można założyć wprost, że ustalenia tego Planu, z założenia wymagające ochrony krajobrazu i całości środowiska, w pełni odpowiadają węższemu celom i potrzebom przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Poza podejrzeniem niezgodności obu dokumentów, zasadny jest też jednak niepokój o kolizję ustaleń Studium z potrzebami ochrony w niepogorszonym stanie siedlisk gatunków, dla których urbanizacja jest istotnym zagrożeniem (kumak i traszka). Dodano do wskazań do Studium potrzebę zweryfikowania zgodności ustaleń Studium względem obowiązującego Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" w zakresie możliwego rozwoju zabudowy, w szczególności w kontekście celów ochrony obszaru Natura 2000.
115.	Klub Kniejołaza	W ramach działań ochronnych dla skójki gruboskorupowej zaproponowano eliminację obcych gatunków drapieżników – norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota, poprzez prowadzenie odstrzałów, chwytywanie w pułapki żywołowne i przy użyciu innych metod. Poza tym zaproponowano budowę sprawnej przepławki także przy małej elektrowni wodnej, tuż za granicą ostoi przy ul. Tczewskiej w Szczecinie	Propozycja uwzględniona. Dodano do planu działania w zakresie eliminacji obcych gatunków drapieżników oraz ustalenie dot. udrożnienia rzeki Płoni
116.	Klub Kniejołaza	Dla kumaka nizinnego zaproponowano działania ochronne, mające na celu utrzymywanie powiązań ekologicznych między różnymi obecnymi i potencjalnymi miejscami rozrodu oraz między miejscami rozrodu i potencjalnymi miejscami zimowania, w tym niedopuszczenie do ich izolowania poprzez otaczanie zabudową lub infrastrukturą utrudniającą migracje oraz dyspersję, utrzymanie w rejonie bytowania poza zbiornikami (w obszarze o promieniu 1 km od nich) siedlisk naturalnych i półnaturalnych (lasy, zarośla,	Propozycja w znacznej części uwzględniona. Nie powtórzono ustaleń zawartych w działaniach w stosunku do siedlisk będących naturalnymi zbiornikami, które niekoniecznie dotyczą siedlisk kumaka (poznanie uwarunkowań użytkowania rekreacyjnego) lub dublują ogólne zasady ochrony siedlisk gatunku (zakaz powodowania zagrożeń dla siedlisk gatunku związanych z inwestycjami



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>zadrzewienia, łąki, nieużytki) oraz związanych z ekstensywnym krajobrazem rolniczym (odłogi, użytki zielone, ekstensywnie użytkowane grunty orne).</p> <p>Zaproponowano eliminację obcych gatunków drapieżników – norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota, poprzez prowadzenie odstrzałów, chwytanie w pułapki żywołowne i przy użyciu innych metod. Należy poza tym zachować istniejące pasy roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód), jako bariery biogeochemicznych wokół zbiorników. Na terenach leśnych wyłączyć z użytkowania gospodarczego drzewostany o szerokości minimum 30 m od brzegów zbiorników wodnych.</p> <p>Zaproponowano ochronę właściwości fizykochemicznych wód zbiorników poprzez następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie właściwego, tj. nieszkodliwego dla środowiska stanu urządzeń i instalacji do gromadzenia i przesyłania ścieków. Nadzór nad gospodarką ściekową (kontrola atestów zbiorników do gromadzenia i przydomowych instalacji do oczyszczania ścieków, kontrola umów na wywóz ścieków), - obowiązkowe podłączenie gospodarstw domowych do zbiorczego systemu kanalizacji gminnej po jego wybudowaniu, - nie dopuszcza się zrzutu ścieków z oczyszczalni biologicznych do zlewni naturalnych zbiorników wodnych stanowiących (obecne lub potencjalne) siedliska gatunku, bez ich skutecznego doczyszczenia np. w dodatkowych oczyszczalniach korzeniowych, celem zminimalizowania zawartości substancji biogennej. Rozwiązania stosowane przy projektowaniu, realizacji i eksploatacji zbiorczych kanalizacji i oczyszczalni ścieków dla miejscowości Binowo oraz Kołowo, nie mogą powodować zagrożeń dla stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000; - w zlewniach zbiorników stanowiących siedliska gatunku, nie lokalizować nowych przydomowych oczyszczalni ścieków. <p>Dla ochrony właściwości fizykochemicznych wód zbiorników mezo-eutroficznych i eutroficznych o zlewniach zalesionych zaproponowano ich utrzymywanie jako nieużytki rybackie – nie dzierżawić na cele rybackie i wędkarskie (nie zarybiać, zanęcać i użyźniać wód). Poza tym nie bagrować i nie wykonywać innych prac naruszających linię brzegową i dno zbiornika, z wyjątkiem punktowej ingerencji w celu urządzenia i utrzymania punktów czerpania wód.</p> <p>W celu modyfikacji gospodarki rybackiej nie zarybiać gatunkami obcego pochodzenia geograficznego, w tym karpem i amurem. Nie wykonywać odłowów przy użyciu sieci ciągnionych</p> <p>Wskazano potrzebę poznania uwarunkowań użytkowania rekreacyjnego zbiorników poprzez pogłębianie wiedzy na temat stanu ochrony i zagrożeń ekosystemów wodnych, w szczególności w kontekście pojemności rekreacyjnej i możliwości użytkowania rekreacyjnego zbiorników.</p>	<p>kanalizacyjnymi).</p>
117.	Klub Kniejołaza	Propozycja ustaleń ochronnych dla traszki	Propozycja w znacznej części



L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		grzebieniastej analogiczna jak w przypadku ochrony ww. kumaka	uwzględniona. Nie powtórzono ustaleń zawartych w działaniach w stosunku do siedlisk będących naturalnymi zbiornikami, które niekoniecznie dotyczą siedlisk kumaka (poznanie uwarunkowań użytkowania rekreacyjnego) lub dublują ogólne zasady ochrony siedlisk gatunku (zakaz powodowania zagrożeń dla siedlisk gatunku związanych z inwestycjami kanalizacyjnymi).
118.	Klub Kniejołaza	Propozycja ustaleń ochronnych dla kozy (gatunek ryby) analogiczna jak w przypadku ochrony ww. kumaka	Propozycja częściowo uwzględniona. Dodano do Planu ustalenia dot. ochrony zbiorników śródleśnych i modyfikacji gospodarki rybackiej. Pominięto ustalenia odnoszące się do wszystkich zbiorników, dublujące się z zasadami ich ochrony jako siedlisk przyrodniczych, ze względu na to, że udokumentowane jest występowanie tego gatunku tylko w dwóch zbiornikach i dalej idące i lepiej umotywowane są te same ustalenia przypisane dla siedlisk
119.	Klub Kniejołaza	Propozycja ustaleń ochronnych dla mopka i nocka dużego – ochrona drzew stanowiących schronienie dla nietoperzy	Propozycja uwzględniona